

GEEN DRAAK IN DIT VERHAAL

Lou Carter & Deborah Allwright

Clavis

(door Ann Van De Sompel)

OVER DE MAKERS

Lou Carter groeide op in Kent. Het grootste deel van haar jeugd bracht ze door met het spelen van muziek. Ze studeerde drie jaar geneeskunde. Daarna koos ze om leerkracht lager onderwijs te worden. Door haar werk in het onderwijs ontstond haar liefde voor prentenboeken en de daarbij horende fantasie.

'Geen draak in dit verhaal' is haar debuut en is ondertussen al verkocht in 18 talen. Het tweede boek heeft momenteel nog geen titel. Het gaat over een

wispelturig konijn dat een auto koopt.

Wist je dat...

... Lou graag schrijft op rijm

... Lou heel graag witte chocolademuizen eet

... wanneer Loe niet schrijft, ze aan het sporten gaat

... Lou nu in Cambridge woont

Deborah Allwright is een gevestigde illustrator in Londen. Ze heeft reeds een lange en succesvolle carrière opgebouwd. Deborah begon al als kind met illustreren. Nu heeft ze meer dan 40 prentenboeken en een aantal onderscheidingen op haar naam staan. Ze woont in Londen en werkt in een studio in Islington. Als ze niet tekent, schildert of knipt, dan speelt ze met de paarden of zoekt ze vleermuizen of motten.

Op de werkplek van haar opa bladerde ze door zijn boekencollectie en kregen haar dagdromen vorm. De glanzende fotografische boeken over Afrikaanse dieren in het wild en exotische vogels waren haar favorieten. Ze probeerde deze te tekenen en werd

hierdoor aangemoedigd door haar familie. Ze tekende op smalle resten papier. Dit zette haar aan om enkel lange en dunne dieren te tekenen zoals slangen, flamingo's en giraffen. Het beperkte formaat van haar papier leidde ertoe dat ze strips begon te tekenen. Ze hield ervan en maakte puzzels en grappige, valse advertenties.

Terwijl ze kunst en ontwerp studeerde, werd ze geïnspireerd door een golf van schaarse grafische ontwerpers. Ze verkende de zeefdruk en grafische afbeeldingen. Haar grote voorbeelden waren Chloe Cheese en Ralph Steadman. Door hun invloeden, ontwikkelde zich een passie voor het illustreren van kinderboeken.

Haar eerste kunstwerken voor boeken zijn geleverd met inkt en acrylverf. Ze gebruikte voornamelijk verfrommen. Ze voegt potlooddetails toe en scant alles in om aanpassingen te doen en vervolgens patronen of texturen toe te voegen. Ze bezorgt het hele boek digitaal aan de uitgeverij. Dit geeft haar de mogelijkheid om vlak voor de deadline nog eventuele kleine wijzigingen aan te brengen. Ze is blij dat ze het geluk gehad heeft om met heel veel getalenteerde auteurs te kunnen samenwerken. Zij gaven haar steeds een starpunt van een nieuw avontuur waarbij ze bij elk nieuw boek de kans kreeg om te experimenteren en te leren hoe je het verhaal omzet in beelden.

1. VOOR HET LEZEN

Sfeerschepping en kennismaking met de verschillende sprookjes

Verduister het lokaal of laat de lichten uit. (Zorg ervoor dat er nog iets te zien is, eventueel door de noodverlichting of de straatlantaarns. Let dus op de veiligheid.)

Laat de juryleden in het donker binnenkomen. Observeer en bespreek met hen de donkerte. Doe eventueel een kleine (bureau)lamp of een kaars branden.

- Hoe is het om in het donker binnen te komen?
- Kun je alles goed zien?
- Waarom zou ik deze kaars/ lamp doen branden?
- Als je iets kwijt bent, kun je dit dan makkelijk vinden in het donker?

Vertel aan de juryleden dat je een aantal zaken verstopte. Zij mogen ze zoeken maar de lamp gaat terug uit. Je verstopt volgende zaken (of een afbeelding van de diverse sprookjes):

- Een mannetje uit speculaas (of een andere figuur uit speculaas) – peperkoekmannetje
- Een baksteen, een blok hout, een bussel stro – de drie biggetjes
- Een potje pudding met een lepel (of een teddybeer) – goudlokje en de drie beren
- Een wandelkaart van een bos – Hansje en Grietje,
- Een mand met koek en wijn en bloemen – Roodkapje en de wolf
- Een handvol bonen – Jaap en de bonenstaak
- Een muiltje – Assepoester
- Een streng haar (of vlas of wol) – Rapunzel
- Een marionet – Pinokkio
- Een kikker (met een kroontje) – de kikkerkoning

Als de juryleden alle zaken gevonden hebben, steek je de lamp opnieuw aan en bespreek je alle voorwerpen. Indien de juryleden de link met de sprookjes niet kunnen vinden, geef je hen een hint. Je bespreekt kort met hen de gekende of niet gekende sprookjes. In bijlage vind je een samenvatting van alle sprookjes die in het boek aan bod komen. Sommige sprookjes zullen de juryleden kennen, andere niet. Laat hen zelf vertellen welke ze kennen. Vul aan waar nodig. Je hoeft niet alle sprookjes uitgebreid te behandelen.

Merk op met de juryleden dat al deze sprookjes verzonnen zijn en heel lang geleden opgeschreven zijn. Ze worden nog steeds verteld omdat ze zo fantasieerijk zijn.

Bekijk de cover van het boek

- Wie herkennen de juryleden?
  - Goudlokje met de pap
  - De kikkerkoning met zijn kroon
  - Het biggetje dat het huis van hout maakt met zijn hamer en nagels
  - Hansje en Grietje
  - Roodkapje met een boek en haar mandje
  - Pinokkio
  - En in het midden een rode draak. (Merk op dat een draak ook een fantasiefiguur is die helemaal niet bestaat.)

Bekijk de titel van het boek

Bespreek met de juryleden wat dit zou betekenen.

- Als er geen draak in het verhaal zit, staan dan de sprookjes in het boek, want in geen enkel sprookje zit een draak in het verhaal?
- Of zal het een verhaal zijn over de draak alleen?

Doe het boek open

De punt van de staart van de draak wijst naar de schrijver en de illustrator van het boek. De volgende bladzijde (de titelpagina) ademt een sfeer uit van draken in kastelen met ridders op een paard. (Het gaat dus toch over een draak!)

Bekijk ook meteen de strip die getekend is op de volgende pagina:

- Zou het verhaal nu echt afgelopen zijn?

- Of moet het verhaal daadwerkelijk nog beginnen?

Rits eens over de verschillende pagina's heen

De juryleden zullen de draak zeker en vast opmerken wegens zijn rode kleur.

Een reus in het verhaal

Bekijk opnieuw de verschillende sprookjes en overloop met de juryleden in welk sprookje er een reus komt. Indien de juryleden het niet weten, vertel je heel kort het verhaal van Jaap en de bonenstaak. Gebruik de tekst in bijlage 1. Leg de nadruk op de uitspraak van de reus:

*"Ting-tang-tongetje
Ik ruik een sappig jongetje!
Is hij levend, is hij dood
Ik smeer hem vrolijk op mijn brood!"*

Een gesprek over een held

Je kunt ook voor je het boek vertelt een gesprek opbouwen met de juryleden over een held. Je kan hierbij de link leggen met het boek 'Plasman'.

- Wat is een held?
- Ken je een held?
- Wie is er een held?
- Ben je zelf al eens een held geweest?
- Wanneer ben je een held?

De juryleden zullen vast tot superhelden komen. Laat hen vertellen over Superman, Spiderman, Batman. Vat kort samen wat zij doen en op welke manier zij een held zijn.

Een gesprek over niezen

- Wanneer moet je niezen?
  - o Als je verkouden bent?
  - o Als er heel veel stof opwaait?
  - o Als je allergisch bent aan een bepaalde stof?
  - o Als er iemand aan je neus kietelt?

2. TIJDENS HET LEZEN

Lees het verhaal op een interactieve manier voor. Alleen op die manier kunnen de juryleden linken leggen met de vele gekende en mindergekende sprookjes die verwerkt zijn in het verhaal. Geef de juryleden ook voldoende tijd om de prenten in zich op te nemen.

- o Maak hen attent op het landschap. Je ziet een grot (waar de draak woont en menig prinsessen vasthield), dennenbomen (vele sprookjes spelen zich af in een bos), een huis (van Hansje en Grietje of van de grootmoeder van Roodkapje of van de drie beren?), een kasteel (van de ridder, Raponsje of het bal van Assepoester?) en zelfs de bonenstaak van Jaap.
- o Geef de draak een typische stem. Geef ook de verschillende personages een andere stemkleur die past bij hun eigenheid.
Houd even halt bij de passage waar de draak een held wil zijn.
  - Wat zou de draak precies bedoelen?
  - Grijp terug naar het gesprek over 'een held zijn.'
- o Heb aandacht voor het repetitief karakter van volgende zinnen:
  - 'Hallo! Mag ik in jouw verhaal meedoen? Ik kan je redden van...'
  - 'Nee, nee, nee, dat kan niet,' (...) 'Er zit GEEN DRAAK in dit verhaal.'
- o De draak wordt verschillende keren afgewezen in het boek. Blader vanaf de passage waar Jaap zegt dat er geen draak in het verhaal zit terug. Tel of turf aan de hand van de attributen die bij de sprookjes horen: neem telkens het attribuut dat hoort bij de personages van de sprookjes die de juryleden in het begin van de bijeenkomst zochten.
- o Lees met dezelfde intonatie als waarmee je het zinnetje van de reus aanbracht
"Ting-tang-tongetje
Ik ruik een sappig jongetje!"

Is hij levend, is hij dood,
Ik smeer hem vrolijk op mijn brood!"
het zinnetje van de reus in dit verhaal:
"Ting tang taak!

Ik ruik het bloed van een draak,"

- Merk samen met de juryleden op dat de draak zich hier bedenkt en helemaal niet meer wil meedoen met het verhaal.
  - Kan hij nu uit het verhaal stappen?
  - Zou de draak dit doen?
  - Geeft de draak op?
- Merk op dat Jaap een gans bij zich heeft. (Zie bijlage 1: Jaap en de bonenstaak)
- Sta even stil bij het niezen van de reus.
  - Wat denk je dat er zal gebeuren? Met de draak? Met Jaap? Met de gans?
- Blaas na deze passage samen met de juryleden de kaars uit of doe (blazend) de lamp uit. Vertel verder in het duister met eventueel een klein leeslichtje.
- Blaas samen met de juryleden en de draak het licht helemaal aan.
- Merk op hoe alle sprookjesfiguren de draak op handen dragen. De draak is werkelijk een held!
- Bekijk ook het stripverhaal op het einde dat het hele verhaal kort samenvat.
  - Wat is er bijzonder aan? (een boek in een boek)
  - Waar zagen ze dat eerder? (vooraan)
- Laat de juryleden fantaseren wat de allerlaatste prent zou betekenen.
  - Wat zou de betekenis zijn van de brug?
  - Kwam er een trol in het verhaal?
  - Komen er trollen voor in de sprookjes?
  - Is de draak op weg naar een nieuw avontuur?

3. NA HET LEZEN

Verhaal

Zowel in de tekst als illustraties zit veel dynamiek. Door het feit dat het verhaal opgebouwd is op verschillende sprookjes is enige voorkennis aan te raden. De vele linken zijn heel fijn uitgewerkt. Het is niet erg als de juryleden niet alle linken mee hebben. Als ze later de sprookjes beter leren kennen zullen de linken wel snappen. Het is leuk als volwassene de sprookjes nog eens van onder het stof te halen en met een frisse kijk het hele verhaal onder de loep te nemen.

Personages:

De draak:

- Is de draak jong of oud? (Het doet ons vermoeden dat door het feit dat hij terugblijkt op het leven hij eerder oud is dan jong en misschien wel een midlifecrisis doormaakt.)
- Hoe weet je dit? (Hij denkt na wat hij met zijn leven verder wil: hij wil geen opgetutte prinsessen meer vangen maar wil een held zijn).

Besprek met de juryleden het enthousiasme van de draak:

- Hoeveel keer wordt hij afgewezen? (Weet je dit nog?)
- Wanneer geeft hij echt op?
- Waar twijfelt de draak aan zichzelf?
- Bekijk de expressie van de draak:
  - De twijfel, de angst, de vastberadenheid staan steeds op zijn gezicht af te lezen.
- Kijk hoe de draak geniet van zijn succeservaring
- Hoe trippelt de draak op het einde van het verhaal weg?

Andere personages zijn:

- De prinses en de ridder
- Het peperkoekmannetje en de vos
- Het biggetje en de grote boze wolf

- Goudlokje met de pap
- Hansje en Grietje op weg
- Roodkapje met haar mandje
- Jaap met zijn gans in de bonenstaak
- De reus uit het verhaal van Jaap en de bonenstaak (Hij krijgt een grotere rol.)
- Assepoester met het glazen muiltje
- Raponsje met haar lange haar
- Pinokkio
- De kikkerkoning die een biggetje wil kussen
- Trol
- Steenbokken

Einde

Het hele boek zit vol verrassingen en meermaals wordt het einde van het boek aangegeven terwijl er nog een heel verhaal of een samenvattende strip of het echte einde komt. Het eigenlijke einde is heel open en roept heel wat vragen op:

- Wat doet die trol daar?
- Is dit een aanloop naar een nieuw verhaal?
- Wat doen de steenbokken op de brug? Ze rennen weg:
- Wijzen ze de draak de weg naar een nieuw avontuur?
- Kunnen we het antwoord vinden in de horoscoop van de steenbok? (zie link: <https://www.horoscooptarot.nl/sterrenbeeld-steenbok.html>)

Humor

Het hele verhaal zit boordevol humor:

- De prinses in de kooi, de kooi aan een ketting, de ketting aan de staart van de draak
- De ridder die de draak inpakt met tape
- De gediensstige draak die enthousiast blijft vragen of hij mag meedoen in verhalen
- De reus neemt de draak, de draak neemt Jaap, Jaap neemt de gans
- De veren vliegen in het rond en laten de reus niezen
- De reus niest de zon uit
- En iedereen zit in het donker
- De draak spuwt met zijn vuur de zon weer aan
- De draak is een held die letterlijk op handen wordt gedragen
- De draak trippelt achter de steenbokken een nieuw avontuur tegemoet

Illustraties

Kleurgebruik

- Welke kleuren worden gebruikt op de wegwijzer met de titel en de namen van auteur en illustrator? Dit zijn de kleuren die ook in het boek aan bod komen.
- Wat valt op in het kleurgebruik van de achtergronden en landschappen? (Veelal grijs met accenten van rood)
- Kijk naar de kleuren die gebruik worden bij de sprookjesfiguren:
  - Het peperkoekmannetje en de vos zijn beiden oranje
  - Het biggetje is mooi roze
  - Goudlokje heeft mooie gouden lokken
  - Hansje en Grietje hebben kleren aan in tinten van blauw
  - De reus heeft een palet van huidskleur en bruin met grijs
  - Daar waar de reus de zon uitblaast, zie je de pixels verschuiven
  - Eens het donker is, is het alsof er met blacklight geschenen wordt (alles wat wit is, komt heel sterk uit)
  - Daar waar de draak zich moet concentreren op het aanblazen van de zon, is er gewoon een witte achtergrond. De figuur van de draak komt helemaal tot zijn recht.
  - Eens de draak vuurspuwt, spettert het aan alle kanten.
  - De prent waar de draak op handen gedragen wordt, zit helemaal in feestelijke kleuren.

Vormgeving en tekstzetting

Er is heel veel aandacht besteed aan de relatie tussen de beelden, de tekst en de letterzetting van de tekst.

- Het repetitief karakter van de vraag van de draak wordt als het ware in een tekstballon weergegeven maar dan gewoon met een boogje naar de draak gericht. Deze tekst heeft ook een ander lettertype.
- Het repetitief karakter van de antwoorden van de sprookjesfiguren wordt duidelijk weergegeven en 'geen draak' wordt beklemtoond door het gebruik van grote blokletters.
- Je kunt de weg volgen die de draak aflegt naar de verschillende sprookjesfiguren. Je wandelt als het ware mee in het verhaal.
- Draak heeft werkelijk een lange weg af te leggen voor hij bij Jaap en de bonenstaak terecht komt. Dit wordt zowel weergegeven in de houding van de draak als de visuele voorstelling van de kronkelweg waar geen eind aan lijkt te komen.
- De tekst van de reus komt werkelijk bulderend uit zijn borst.
- Het niezen van de reus wordt oorverdovend neergezet. De zonnestralen springen er zelfs van weg.
- Opnieuw krijg je een verzameling van figuren in het donkere bos waar de tekst doorheen de figuren door kronkelt.
- Daar waar de draak past, kun je bijna de tekst niet lezen. Hij is bang en dit komt in zowel zijn houding, expressie, beeld en tekst tot uiting.
- De laatste platen spreken gewoon voor zich en hebben dus weinig tekst nodig

Thema's

Sprookjes

In de bijlage vind je korte fragmenten van sprookjes. Ga zelf op zoek naar illustraties en bijpassende teksten als je deze klassieke sprookjes wil vertellen. Je hoeft ze niet voor te lezen. Je kunt ze gewoon vertellen of zelfs dramatiseren.

Helden

Maak een terugkoppeling naar het gesprek voor het lezen van het boek. Indien je hier niet diep op in ging, kun je dit nu uitwerken naar de interesses van de juryleden. Beluister vooral hun ervaringen en wat zij er reeds over weten. Duid deze verhalen door een vergelijking te maken naar hun eigen leven en het verhaal in het prentenboek.

Licht en donker

- Wanneer wordt het licht? Overdag hebben we het licht van de zon.
- Wanneer wordt het donker? 's Nachts hebben we het licht van de maan en de sterren.

Besprek de lengte van de dagen in de zomer en de winter. Ga hier niet te wetenschappelijk op in. Laat je inspireren door dit filmpje van schooltelevisie om het op een eenvoudige manier uit te leggen indien dit zich aandient: <https://schooltv.nl/video/dag-en-nacht-waarom-is-het-overdag-licht-en-s-nachts-donker/>. Maak gebruik van een wereldbol en een zaklamp.

Creatieve verwerking

Fries maken

Deborah Allwright gebruikt verfrollers, inkten en acrylverf om haar achtergronden te maken. Maak met de juryleden een grote fries waarop heel wat figuren uit het boek te zien zijn. Bespreek met de juryleden de verschillende taken en wie wat zal doen:

- Laat een aantal juryleden experimenteren met verfrollers en tinten van grijs om de achtergrond na te maken van de pagina met de grot, het pad, de dennenbomen, het kasteel, de draak, de bonenstaak. Zorg dat je papier voldoende groot is (1.50m op 1.50m).
- Laat andere juryleden dennenbomen maken en uitknippen. Zorg dat ook dit papier voldoende groot is. Ook voor de dennenbomen kunnen juryleden gebruik maken van verfrollers.
- Laat een jurylid met stiften (of potloden) de draak tekenen. Let op verhoudingen en bespreek dit met de juryleden. Bespreek met de juryleden hoe ze de schubben van de draak kunnen maken. (Stempelen met kurken, halve kurken, kartonnen die je in boogjes plooit,.... Laat een ander jurylid de vleugels maken, de klauwen en de stekels op de rug, poten en staart. De rook uit de neus van de

- draak van je bij het samenstellen van de fries maken van watten of witte/ grijze wol.
- Wie wil Goudlokje, Roodkapje, het peperkoekmannetje, de vos, het biggetje,... maken? Bespreek ook dit met de juryleden.
- Laat een aantal juryleden de zon maken zoals ze afgebeeld staat op de pagina waar de draak vuurspuwt om de zon terug aan te steken. Laat hen hiervoor zoeken in tijdschriften naar tinten van gelen, oranje tot rood. Laat hen lange stroken scheuren voor de stralen. Vul het midden van de zon op met alle resten.

Breng aan het einde van de bijeenkomst alles samen op de grote achtergrond. Hang de fries op. Op het einde van het leesjaar kun je de fries verloten onder de juryleden.

Parcours met blacklight

Met een geheime pen en geheime inkt (<https://www.bol.com/nl/p/handige-uv-pen-met-ontzichtbare-inkt/9200000055656376/?country=BE>) kun je tekeningen maken van de verschillende attributen die je reeds verzamelde. Hang de tekeningen op in de verduisterde ruimte. Met een UV-licht kun de juryleden op zoek laten gaan naar de gezochte voorwerpen. Om het moeilijker te maken kun je hen opdrachten geven:

- De juryleden moeten de voorwerpen vinden in een bepaalde volgorde. Bijvoorbeeld eerst de mand van Roodkapje, daarna het muiltje van Assepoester, daarna het bordje pap van Goudlokje.
  - Je kunt de juryleden een opdracht geven in de vorm van een raadsel. Door middel van eliminatie zullen ze het voorwerp vinden:
    - Je kunt het eten
    - Je eet het uit een bord
    - Je eet het met een lepel (pap van Goudlokje)
- Of:
- Het is bruin
  - Je kunt het opnemen
  - Je kunt er iets instoppen
  - Je kunt het dragen door het aan je arm te hangen (mand van Roodkapje)

Sprookjesmemory maken

Laat de juryleden zelf een memoryspel maken. Het is de bedoeling om het attribuut te koppelen aan het sprookjesfiguur. Bijvoorbeeld:

- Roodkapje – mand
- Goudlokje – pap
- Biggetje – stro
- Jaap – bonen
- Assepoester – muiltje
- ...

Laat hen hun zelfgemaakte memory spelen. Op die manier leren de juryleden de sprookjes beter kennen.

VERGELIJKBARE TITELS

- Ik eet je niet op – Adam Lehrhaupt & Scott Magoon (De Fontein 2017)
- En toen zei de draak ... – Sabine de Vos & Emilie Lauwers (Van Halewijck 2017)
- De ridder die niet wilde vechten – Helen Docherty (Clavis 2016)
- Assepoester – Valentina Deiana, Mattia Fontana & Valeria Docampo (De Eenhoorn 2015)
- Het grote voorleesboek voor rond de 6 jaar – Tjibbe Veldkamp e.a. (Ploegsma 2015)
- Er was eens ... Zeven sprookjes om zelf te lezen – Annemarie Bon & Sandra Klaassen (Moon 2015)
- Held op sokken – Bette Westera & The Tjong-Khing (Gottmer 2013)
- Nog een keer – Emily Gravett (Van Goor 2012)
- Kleine draak – Lieve Baeten (Manteau 2011)
- Mijn Favoriete Sprookjesboek – Tony Ross (Zirkoon 2010)
- Stap maar op mijn bezemsteel – Julia Donaldson & Axel Scheffler (Gottmer 2009)